

PATVIRTINTA
Švenčionių Zigmo Žemaičio
gimnazijos direktoriaus
2020 m. sausio 27 d.
įsakymu Nr. V-29

ŠVENČIONIŲ ZIGMO ŽEMAIČIO GIMNAZIJOS OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO PLANAS

2020 metų sausis – 2021 metų sausis

Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija

Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija 2019 metais paminėjo savo veiklos 100-metį. Gimnazijoje mokosi 261 mokinys: 126 pagal pagrindinio ugdymo programą (9-10 klasės), vienas mokinys pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, 131 mokinys mokosi pagal vidurinio ugdymo programą (11-12 klasės), 8 iš jų Adučiškio vidurinio ugdymo skyriuje (AVUS). Pirmoje socialinių įgūdžių klasėje mokosi 3 mokiniai, vienas iš jų mokomas namuose. Iš viso Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijoje suformuota 13 komplektų klasių.

Gimnazijoje ugdomi 4 vidutinių, 7 didelių ir 2 labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai. 1 iš jų mokomas namuose. Nuo 2019 m rugsėjo mėnesio įsteigtos specialioji (lavinamoji) (mokosi 1 mokinys) ir socialinių įgūdžių ugdymo (mokosi 3 mokiniai) klasės. Gimnazijoje dirba 50 pedagoginių darbuotojų, 7 iš jų AVUS, 16 nepedagoginių darbuotojų (techninis ir pagalbinis personalas). Taip pat dirba 3 pagalbos mokiniui specialistai – socialinė pedagogė, psichologė, specialioji pedagogė, mokytoja padėjėja, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė.

Gimnazija įsikūrusi pačiame Švenčionių mieste, dviejų dalių pastate (pagrindinė dalis ir buvusios bendrabučio patalpos). Pagrindinis 3 aukštų mokyklos pastatas 2018 m. buvo renovuotas. Juo ir valgykla gimnazija dalijasi su Švenčionių pradine mokykla. Šiuo metu renovuojamas ir gimnazijos bendrabutis, todėl visos pamokos vyksta pagrindiniame pastate. Taip pat yra nuosavas stadionas, teniso aikštė, vidinis kiemelis, neaptverta 1 ha teritorija.

2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. gimnazija diegė OLWEUS patyčių prevencijos programą, kurioje dalyvavo visi gimnazijos darbuotojai. Vyko mokymosi ir supervizijų grupių užsiėmimai, kurių metu buvo mokomasi, kaip atpažinti patyčias, jas stabdyti ir kokiomis priemonėmis prieš jas kovoti. Remiantis 2018 m. apklausa buvo parengtas OPKUS planas vieno semestro laikotarpiui (iki 2019 m. apklausos rezultatų pristatymo). Sekantis planas bus rengiamas vieniems metams (2020 m. sausis – 2021 m. sausis).

Norint suteikti galimybę anonimiškai pranešti apie vykstančias patyčias ir kuo greičiau suteikti reikiamą pagalbą, gimnazijoje buvo įdiegta „Patyčių dėžutė“.

<https://patyčiuidezute.zemaicio.svencionys.lm.lt/>

Įstatyminė bazė

Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas.

Lietuvos Respublikos Vaikų teisių apsaugos pagrindų įstatymas

Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija veikia pagal 2019 m. kovo 4 d. pasirašytą trišalę sutartį „Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos diegimo mokykloje sutartis“ Nr.3ESF3-10.

Olweus programos standartas

2017 metais pradėta diegti OPPP, o OPKUS pradėta įgyvendinti nuo 2019 m. kovo 4 dienos. Siekiama „Olweus“ mokyklos statuso.

Esama patyčių reiškinių situacija gimnazijoje

Stipriosios pusės. 2019 metų rugsėjo mėnesį, remdamiesi 2018 metų OPPP mokinių apklausos rezultatais, išsikėlėme tikslą daugiau dėmesio skirti mergaičių populiacijai mokykloje ir sumažinti patyčių skaičių mergaičių tarpe bent 3 proc. Tikslą įgyvendinome sėkmingai. Besityčiojančių mergaičių skaičius sumažėjo 5 proc (nuo 11,3 iki 6,3). Taip pat bendromis pastangomis užsitarnavome mergaičių pasitikėjimą. Apklausos rezultatai rodo, kad 28,6 proc. mergaičių teigia, kad apie patiriamas patyčias pasisako suaugusiems mokykloje. 2017 m. ir 2018 m. šis rodiklis buvo 0 procentų. Lyginant su pernai metais, merginų, bijančių, kad kiti mokiniai iš jų tyčiosis, procentas sumažėjo beveik per pusę (nuo 20,7 iki 10,9 proc.). O skaičius mokinių, teigiančių, kad patyčias patiria klasėje esant mokytojui, sumažėjo.

Remiantis 2019 m. apklausos rezultatais, sumažėjo ir mokinių, patiriančių ilgalaikes patyčias skaičius (2017 m. ir 2018 m. buvo 5, o dabar 2 mokiniai). Taip pat džiugina ir po truputį augantis mokinių atjautos jausmas. 81,9 proc. apklaustųjų teigia, kad jaučia gailestį ir norą padėti skriaudžiamajam. Vaikinų tarpe ženkliai išaugo pasitikėjimas suaugusiais namuose (nuo 12,5 iki 40 proc). Ir toliau auga procentas mokinių, kurie galvoja, kad klasės auklėtojas daro labai daug, sprendamas patyčių situacijas. Mokytojų pastangas ir neabejingumą rodo ir tai, kad vaikinų, patiriančių patyčias klasėje esant mokytojui sumažėjo nuo 20 iki 0 procentų.

Silpnybės. Bendras mokinių, patiriančių patyčias skaičius išaugo beveik 2 procentais (nuo 11,5 iki 13,4 proc.). Ženkliai išaugo procentas berniukų, kurie tyčiojasi iš kitų mokinių (nuo 6,6 iki 11 proc). Daugiausia vaikinų patiriančių patyčias mokosi pirmose, o merginų - antrose klasėse. Net 50 proc. apklaustųjų teigia, kad besityčiojantys mokiniai yra jų pačių klasiokai, kas rodo žemą bendravimo kultūrą ir netinkamą bendravimo stilių tarp besimokančių toje pačioje klasėje mokinių. Išaiškėjo, kad dažniausia tyčiojasi 2-3 mokinių grupelė. Šis skaičius stipriai išaugo nuo 16,2 iki 40 procentų.

Taip pat apklausos rezultatai rodo, kad vaikinų tarpe patyčių formų procentas išaugo visose srityse, išskyrus fizines patyčias (0 proc.). Ypač išryškėjo žodinės patyčios (išaugo nuo 7,1 iki 14,3 proc.), melas, gandai (išaugo nuo 1,4 iki 6,4 proc), rasistinio pobūdžio patyčios bei kitos patyčių formos. Merginų tarpe džiugina patyčių formų sumažėjimas visose srityse, tačiau šiais metais pirmą kartą merginos teigia patyrusios fizines patyčias (1,6 proc.). Didelį nerimą kelia tai, kad ir toliau auga procentas merginų, manančių, kad galėtų prisidėti prie patyčių iš mokinių, kurių nemėgsta (18,7 – 26,4 – 40,4 proc).

Daugiausia patyčių atvejų gimnazijoje įvyksta klasėje be mokytojo, sporto salėje/persirengimo kambaryje, koridoriuose ir laiptinėse. 15 proc. mergaičių teigia patyčias patyrusios kitose mokyklos vietose.

Tikslas - kurti saugią mokyklos aplinką, ugdyti mokinių sąmoningumą ir bendravimo bei patyčių netoleravimo kultūrą, skatinant pageidaujamą mokinių elgesį.

Uždaviniai:

1. Sumažinti patyčių skaičių berniukų tarpe 3 procentais, ypatingą dėmesį skiriant 1 klasioms: organizuoti po 2 atskirus užsiėmimus/veiklas 1 ir 2 klasių berniukams asmeninės atsakomybės ir bendravimo kultūros temomis.

2. Inicijuoti mokymus, projektines veiklas skirtas savęs pažinimo, pozityvaus mąstymo, asmeninės atsakomybės ir prasmingų santykių kūrimo ugdymui ir tobulinimui.

3. Inicijuoti didesnę pačių mokinių įsitraukimą į problemų sprendimą: organizuoti po 2 visų klasių mokinių atstovų susitikimus, kuriuose bus įvertinta OPKUS veikla ir teikiami konkretūs siūlymai situacijos gerinimui.

4. Skatinti bendruomenės narius aktyviau pildyti patyčių registracijos žurnalą, taikyti „Nuobaudų kopėtėles“, pastebėtas situacijas aptarti MSG susitikimuose.

Eil. Nr.	Veikla	Laikotarpis	Dokumento Nr.	Atsakingas asmuo
1.	Mokyklos bendruomenės supažindinimas su OLWEUS tyrimo rezultatais (mokytojams, mokiniams, tėvams, pasirinkus priimtinausią formą)	2020 m. sausis - vasaris		Direktorius, Koordinatorius, MSG lyderiai, Klasių vadovai
2.	3 koordinacinio komiteto susirinkimai, 2019 metų mokinių apklausos duomenų analizė, Olweus programos kokybės užtikrinimo plano svarstymas, esamos situacijos aptarimas	2020 m. 2 sausio mėn, rugsėjis arba esant poreikiui	Susirinkimo protokolas	Direktorius, koordinatorius
3.	2 klasių vadovų susirinkimas. 2019 metų mokinių apklausos duomenų analizė, pasiūlymai situacijai gerinti, gerosios patirties sklaida	2020 m. sausis, rugsėjis arba esant poreikiui	Susirinkimo protokolas	Direktorius, koordinatorius
4.	Olweus programos kokybės užtikrinimo plano parengimas	Iki 2021 m. sausio mėn.	Direktoriaus įsakymas	Direktorius, Koordinatorius, MSG lyderiai
5.	Mokymai 1 klasių mokiniams „Viešasis kalbėjimas“ ir „Pozityvus mąstymas“	2020 m. sausis		Direktoriaus pavaduotojas
6.	2 visų gimnazijos darbuotojų susirinkimai (įgyvendintų ir ateičiai numatytų prevencijos priemonių aptarimas, mokinių apklausos duomenų pristatymas, OPKUS standarto plano pristatymas, P1 procedūros priminimas)	2020 m. vasaris, rugpjūtis	C1, C4	Direktorius, koordinatorius
7.	Projektas 2 –ų klasių mokinimas „Sveikas ir aktyvus gyvenimo“	2020 m. kovas - balandis		Direktoriaus pavaduotojas

	būdas“. Temos: „Dėmesio sutelktumas“ ir „Judrumo pratimai“			
8.	MSG grupių sudėties ir koordinacinio komiteto tikslinimas ir tvirtinimas	2020 m. sausis, rugsėjis	Direktoriaus įsakymas	Direktorius, koordinatorius
9.	Budėjimo pertraukų metu grafiko tvirtinimas, kritiškas įvertinimas ir koregavimas, suaktyvinant mokytojų budėjimą mokinių susibūrimo vietose, karštuose taškuose	2020 m. rugsėjis arba esant poreikiui	Direktoriaus įsakymas, C1	Direktorius, koordinatorius
10.	2 mokinių atstovų susirinkimai, OPKUS programos įvertinimas ir siūlymų pateikimas	Iki 2021 m. sausio mėn.	Susirinkimo protokolas	Direktorius, koordinatorius, koordinacinis komitetas
11.	5 MSG susitikimai (po 90 min.)	2020 m. sausio, kovo, gegužės, spalio, gruodžio mėn. (pagal mėnesio planą)	R1	Direktorius, MSG vadovai, koordinatorius
12.	Dviejų klasių valandėlių per mėnesį vedimas kiekvienoje klasėje pagal OPPP modelį (po 45 min)	Nuolat	R2	Klasių vadovai
13.	2 užsiėmimai 1, 2 klasių vaikinams (skirti patyčių mažinimui, asmeninės atsakomybės ir bendravimo kultūros augimui) tema „Nuo manęs priklauso daug...“	2020 m. kovas–gegužė (pagal mėnesio planą)	Užsiėmimų Protokolai R2	Klasių vadovai, mokyklos psichologas, socialinis pedagogas
14.	Mokinių apklausa	2020 m. lapkritis	C1	Direktorius, koordinatorius
15.	Reguliarus keturių taisyklių prieš patyčias ir nuobaudų kopėtėlių naudojimas ir viešinimas gimnazijos erdvėse	Nuolat	C2	Visa mokyklos bendruomenė
16.	Individualūs pokalbiai su mokiniais	Nuolat	C2	Klasių vadovai
17.	Klasių vadovų atmintinių pildymas ir pateikimas koordinatoriui	Iki 2020-04-30, 2020-12-15	C2	Klasių vadovai
18.	Patyčių temos aptarimas mokinių tarybos susirinkime	2020 m. vasaris, lapkritis	R4	Direktoriaus pavaduotojas
19.	Mokytojo, kuruojančio mokinių tarybos darbą, atmintinės pildymas ir pateikimas kuratoriui	Iki 2020-04-30, 2020-12-15	C3	Direktoriaus pavaduotojas

20.	Tėvų/globėjų/rūpintojų informavimas apie mokyklos patyčių prevencijos veiklą: bendrame gimnazijos tėvų susirinkime, klasės tėvų susirinkime	Iki 2020-04-30, 2020-12-15	Susirinkimo protokolas C1 C2	Klasių vadovai
21.	Mokymai naujiems gimnazijos darbuotojams	2020 m. pagal poreikį	R3	Instruktorė Elona Berniūnienė
22.	Olweus programos užtikrinimo plano ir kitų veiklų viešinimas gimnazijos internetinėje svetainėje ir gimnazijos „Facebook“ puslapyje	Nuolat	OPKUS planas gimnazijos tinklapyje	Koordinatorė, IT specialistai
23.	Konsultacija su OPPP instruktore Elona Berniūniene	Nuolat pagal poreikį	-	Direktorius, koordinatorius
24.	Nukrypimų šalinimas	2020 m. prireikus	A1, A2	Direktorius, asmuo pastebėjęs nukrypimą
